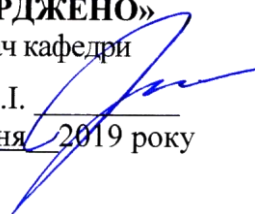

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
Голінько В.І.
« 01 » липня 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Аварійно-рятувальні роботи»**

Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	263 «Цивільна безпека»
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма ..	«Цивільна безпека»
Статус	нормативна
Загальний обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Форма підсумкового контролю ..	іспит
Термін викладання	8-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Чеберячко Ю.І., Гончар М.О.

Пролонговано: на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Аварійно-рятувальні роботи» для бакалаврів спеціальності 263 «Цивільна безпека»/ Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. охорони праці та цивільної безпеки – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 13 с.

Розробники – Голінько В.І., Чеберячко Ю.І.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде корисною для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 263 Цивільна безпека (протокол № 3 від 01.07.2019).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
9 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» спеціальності 263 «Цивільна безпека» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф17 «Аварійно-рятувальні роботи» віднесено такі результати навчання:

РН17	Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.
РН20	Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
РН23	Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.
РН25	Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

Мета дисципліни – формування умінь та компетенцій для забезпечення вивчення загальної методики організації аварійно-рятувальних робіт, оцінки хімічної, радіаційної та вибухонебезпеки об'єктів, а також методики прогнозування обстановки на цих об'єктах і організації ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій для їх наступного використання для визначення порядку і послідовності дій рятувальних підрозділів, швидкого зосередження і вірного використання сил та засобів, усуненням причин та умов, що сприяють виникненню та поширенню надзвичайної ситуації, перешкоджають її своєчасній ліквідації та рятуванню людей, для визначення безпечних місць можливого проведення розтину та розбирання конструкцій, для забезпечення захисту персоналу об'єкту та особового складу під час ліквідації надзвичайної ситуації.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН17	РН17-2.1	Виконувати аварійно-рятувальні роботи із застосуванням різноманітних технічних засобів, спеціального інструмента та за допомогою підручних засобів;
	РН17-2.2	Основні способи та засоби організації управління аварійно-рятувальними роботами при різноманітних аваріях;
	РН17-2.3	Здатність планувати оперативні дії з ліквідації аварійних

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		ситуацій та проводити відповідну підготовку підрозділів до їхнього виконання;
	РН17-2.4	Структуру, завдання, органів управління силами та засобами аварійно-рятувальних служб;
РН20	РН20-2.1	Принципи керування підрозділами під час ліквідації аварій;
	РН20-2.2	Правила безпеки праці та заходи забезпечення особистої безпеки при різних вражаючих факторах.
РН23	РН23-2.1	Оцінювати обстановку в осередках ураження;
	РН23-2.2	Методику підготовки пожежно-рятувальних підрозділів до проведення рятувальних робіт в різних умовах;
РН25	РН25-2.1	Структуру, завдання, сили та засоби аварійно-рятувальних служб;
	РН25-2.2	Основні способи та засоби виконання аварійно-рятувальних робіт при різноманітних аваріях;
	РН25-2.3	Методи оцінки обстановки в осередках ураження;

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б8 Цивільний захист	Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів
Ф2 Медицина надзвичайних ситуацій	Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.
Ф4 Нормативне регулювання цивільної безпеки	Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій
Ф8 Теорія горіння та вибуху	Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.
Ф12 Пожежна безпека	Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	90	26	64	-	-	10	84
практичні	60	26	34	-	-	4	52
лабораторні	-	-	-	-	-		
семінари	-	-	-	-	-		
РАЗОМ	150	52	98	-	-	14	136

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
РН20-2.2 РН23-2.1	Тема 1. Предмет ОАРР, мета та завдання дисципліни	7
	Вступ. Мета та завдання дисципліни.	
	Основні терміни та визначення .	
	Класифікація надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру	
РН25-2.1	Тема 2. Аварійно-рятувальні роботи, загальна методика організації та ведення.	7
	Основні поняття АРР	
	Пошуково-рятувальні роботи	
	Загальний склад АРР при різноманітних аваріях	
РН25-2.3 РН17-2.4	Тема 3. Розвідка зони НС	7
	Задачі та види розвідки зони НС .	
	Розшук постраждалих	
	Дії рятувальників після знаходження постраждалих	
РН23-2.2 РН25-2.2	Тема 4. Транспортування постраждалих	7
	Основні принципи транспортування	
	Транспортування в різних умовах	
	Засоби транспортування	
РН23-2.2	Тема 5. Технічні засоби проведення АРР	7
	Крупногабаритні засоби механізації	
	Класифікація засобів малої механізації	
	Засоби малої механізації	
РН23-2.2 РН25-2.2	Тема 6. Пересування рятувальників до місця проведення рятувальних робіт	7
	Пересування рятувальників на відкритій місцевості .	
	Пересування рятувальників при техногенних аваріях на об'єктах	
	Подолання перешкод	
РН17-2.3 РН20-2.1	Тема 7. Організація аварійно-рятувальних робіт при руйнуванні будинків	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Характер руйнування будинків	
	Тактика проведення аварійно-рятувальних робіт	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
RH25-2.1	Тема 8. Організація аварійно-рятувальних робіт при аваріях з викидом НХР	8
	Хімічна небезпека об'єктів	
	Основний зміст аварійно-рятувальних робіт на хімічно-небезпечних об'єктах .	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
RH17-2.3 RH20-2.1	Тема 9. Організація аварійно-рятувальних робіт в умовах радіації	7
	Обстановка при аварії, пожежі. Підготовка до проведення АРР та гасіння пожеж	
	Організація рятувальних робіт та гасіння пожежі	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
RH17-2.3 RH20-2.1	Тема 10. Організація аварійно-рятувальних робіт на автомобільному транспорті	7
	Концепція проведення рятувальних робіт	
	Розвідка. Деблокування.	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
RH17-2.3 RH20-2.1 RH20-2.2	Тема 11. Управління підрозділами в особовий період	7
	Загальні принципи управління	
	Органи управління	
	Схема управління	
RH20-2.2	Тема 12. Організація зведених загонів	7
	Організація зведених загонів	
	Порядок формування зведених загонів	
	Доставка зведених загонів в осередок ураження	
RH25-2.3	Тема 13. Ліквідація наслідків землетрусів та зсувів ґрунту .	7
	Характеристика осередку ураження	
	Підготовка рятувальних підрозділів	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
RH25-2.3 RH21-2.1 RH25-2.1	Тема 14. Організація аварійно-рятувальних робіт при повенях та підтопленнях	7
	Обстановка в районах затоплення та наслідки повеней	
	Організація аварійно-рятувальних робіт при ліквідації наслідків НС	
	Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
RH25-2.3	Розвідка зони НС. Транспортування постраждалих	10
RH23-2.2	Технічні засоби проведення АРР	10
RH21-2.1 RH23-2.2	Організація аварійно-рятувальних робіт при руйнуванні будинків	10
RH25-2.1	Організація аварійно-рятувальних робіт на автомобільному транспорті.	10
RH25-2.2 RH21-2.1	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
RH25-2.2 RH21-2.1	Організація та планування захисту населення та територій від наслідків НС на радіаційно-хімічно небезпечних об'єктах	10
Разом		150

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент під час контрольних заходів має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам під час контрольних заходів у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні опитування за кожною темою	усні опитування під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості відповіді на контрольні питання. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, який автоматично адаптує показник оцінки до

рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
– концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; – критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:	95-100
	– концептуальних знань; – високого ступеня володіння станом питання; – критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння</i>		

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
– розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – обирати адекватні методи та інструментальні засоби; – збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; – використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
♦ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; ♦ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним	Відмінне володіння компетенціями: - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується сучасне лабораторне, комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки. Дистанційна платформа Moodle.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Аварійно-рятувальна, інженерна та протипожежна техніка: методичні рекомендації щодо застосування техніки під час ліквідації надзвичайних ситуацій призначені для курсантів, студентів, слухачів заочного відділення, які навчаються в учбових закладах пожежно-технічного спрямування / Укладачі: А.Г. Кутявін, В.В. Охрименко, Д.Л. Соколов – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 88 с.

2. Аварійно-рятувальні роботи з радіаційного та хімічного захисту в надзвичайних ситуаціях: методичні вказівки по виконанню модульної роботи № 2 / Укладачі: В.Г. Аветисян, І.М. Грицина, В.В. Тригуб – Х: НУЦЗУ, 2013. – 54 с.

3. Про затвердження Статуту державних воєнізованих аварійно-рятувальних формувань Державної служби України з надзвичайних ситуацій з організації та проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на гірничорудних і нерудних підприємствах та інших підземних спорудах, окрім вугільних наказ від 14.01.2020 №17 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 17 березня 2020 р. за №289/34566

4. Методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни “Аварійно-рятувальні роботи” (для студентів заочно-дистанційної форми навчання) / Упоряд.: В.І. Голінько, С.О. Алексеєнко, В.Г. Марченко, М.Ю. Іконніков – Д.: Національний гірничий університет, 2010. – 27 с.

5. Аварійно-рятувальні роботи. Вивчення засобів колективного захисту органів дихання гірників. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів. -Автори: С.О. Алексеєнко, М. О. Гончар, О.С. Іщенко, -Д.: Національний гірничий університет, 2014. -29с.

6. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва» для студентів ступеня магістра спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / Укладачі: Капленко Г. Г., Берлов О. В. - Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018. - 21 с.

7. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва» для студентів ступеня магістра спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання

9 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Організація аварійно-рятувальних робіт: курс лекцій / Укладачі: В.Г. Аветисян, І.М. Грицина, В.В. Тригуб, К.М. Остапов. – Х: НУЦЗУ, 2017. – 141с.
2. Організація аварійно-рятувальних робіт з радіаційного та хімічного захисту. Курс лекцій. / Тригуб В.В. та інш. – Харків: НУЦЗУ, 2017 р. – 96
3. Основи тактики гасіння пожеж: навч. посіб. / В.В. Сировий, Ю.М. Сенчихін, А.А. Лісняк, І.Г Дерев`янка. – Х.: НУЦЗУ, 2015. – 216 с.
4. Аварийно-спасательные работы в шахтах [Текст] : учеб. пособие / В.И. Голинько, С.А. Алексеенко, И.Н. Смоланов; под ред. проф. Голинько В. И. - Д.; Лири, 2011. - 479 с. : рис., табл. - Библиогр.: с. 472-475.
5. Голинько В.І., Смоланов С.М., Грядущий Б.А. Основи гірничорятувальної справи / В.І. Голинько, С.М. Смоланов, Б.А. Грядущий // Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2014. – 267 с.
6. Статут ДВГРС по організації і веденню гірничорятувальних робіт. - Київ, 2015 - 454 с.
7. Кодекс цивільного захисту України, чинний з 1 липня 2013 р.: – К.:ПАЛИВОДА А.В., 2013. – 132 с.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».
10. Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.
11. Наказ МВС від 10.07.2017 № 579 «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.08.2017р. за № 938/30806.
12. Наказ ДСНС України від 22.04.2014 № 184 „Настанова про аварійно-рятувальні машини та плавзасоби спеціального призначення ДСНС України”, К.;ДСНС – 33 с.
13. Наказ МВС України від 30.12.2014 №1417 „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні”, К.:МВС – 2015 – 62 с.
14. Наказ МНС України від 07.05.2007 р. № 312 „Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи”. – 2007 – 282 с.

15. Наказ ДСНС України від 01.04.2013 р. № 107 „Методичні рекомендації з експлуатації та ремонту пожежних рукавів”, К.:ДСНС – 2013 – 30 с.

16. Положення про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту. Наказ МВС України від 20.02.2015 р., № 189.

17. Наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

18. Наказ ДСНС України від 08.08.2014р. № 458 «Про внесення змін до Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Інформаційні ресурси

- 1 **<http://www.dsp.gov.ua>** - Офіційний сайт Держпраці України.
- 2 **<http://www.dsns.gov.ua>** - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- 3 **<http://www.fssu.gov.ua>** - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
- 4 **<http://base.safework.ru/iloenc>** - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
- 5 **<http://base.safework.ru/safework>** - Библиотека безопасного труда МОТ.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Аварійно-рятувальні роботи» для бакалаврів
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Розробники:
Василь Іванович Голінько
Юрій Іванович Чеберячко

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19